

עושר, מזל ושכל

קברדינו-בלקריה (קווקז)

התווכחו פעם עושר, מזל ושכל מי מהם
חשוב יותר לבן-אדם.
"אני החשוב ביותר" אמר העושר.
"בלי מזל שום עושר לא יועיל לאדם" טען
המזל.
"אם אין לאדם שכל, לא ידע לנצל את עושרו
ואת מזלו" אמר השכל.
הם התווכחו זמן רב ובסוף החליטו לבדוק
מי מהם צודק.
חיפשו בכל העולם ובסוף החליטו לנסות
איכר צעיר שעיבד חלקת שדה קטנה וגידל
בה תירס.
עושר, מזל ושכל עמדו ליד החלקה ועושר
קרא:
"יהיה שדה שלו מכוסה בגושי זהב!"

וכל השדה התכסה בזהב. אלא ששכל, כדי
להוכיח את חשיבותו, עזב את ראשו של
האיכר הצעיר וזה ראה את גושי הזהב אך
חשב שהן אבנים רגילות.
"איזו צרה!" קרא בקול שנשמע בכל הכפר
"ברד אבנים ירד על השדה שלי!" והתחיל
לאסוף את הזהב ולזרוק אותן מהחלקה
שלו.
ראשון ששמע אותו היה באי של הכפר.
"קרה משהו לשכן שלי" חשב "אלך לראות
מה הצרה שלו." הוא הגיע וכשראה את גושי
הזהב הופתע מאוד, אך לא הראה את
הפתעתו אלא ואמר לאיכר:
"יש לי מספיק אדמות. תשאיר לי את חלקת
האבנים שלך ואתן לך במקומה חלקה
גדולה ופורייה יותר."
האיכר שמח להתחלף ויצא מיד לחרוש את
השדה החדש שלו. ובינתיים הבאי התחיל

לאסוף את גושי הזהב ולהוביל אותם הביתה.

המזל, כדי להראות את חשיבותו הביט על האיכר שעבד קשה וקרא "יתמזל לך מזלך!" ומיד הופיע ליד האיכר גדוד חיילים. "כבר זמן רב אנו מחפשים לנו מנהיג שיפקד עלינו" אמרו "אנא, תסכים להיות לנו למנהיג."

האיכר ברוב טיפשותו (הרי שכל עדיין לא היה לו) רק נד בראשו. והחיילים נתנו לו מיד שריון כסף, חרב בנדן, הושיבו אותו על סוס עם אוכף מקושט באני חן. האיכר הצעיר נראה כמו לוחם גיבור, כזה שלא ניתן לתאר בדבים ולא בכתב.

החיילים הביאו אותו ללינה בכפר של אותו הבאי שלקח את שדה הזהב שלו. ולבאי הייתה בת יפה שביפהפיות.

"הבה ונחתן את המנהיג שלנו עם הבת היפה של הבאי!" הציעו החיילים ושלחו מיד שדכנים אל הבאי.

הבאי הסכים והביאו את הבחור אליו הביתה, שהמשפחה תראה את החתן לעתיד. והבחור יושב ושותק, הרי אין לו שכל, לא יודע מה רוצים ממנו. באים ממשפחת הבאי לראות את החתן וזה לא פותח את פיו, כאילו מילא בהם מים. מדברים עליו והוא שותק.

"למה הוא שותק?" חושבים במשפחה "אולי לא יודע לדבר?"

ביום השלישי גם הבאי התרגז. עכשיו כבר ראו עושר ומזל שהעניין מתנהל לא טוב וביקשו משכל:

"תעשה משהו. תחזור לראשו של הבחור!" השכל הסכים והחזיר לבחור את תבונתו.

בדיוק אז בא אליו הבאי ודיבר אליו: "אמור בחור, למה אתה שותק כבר שלושה ימים?"

הבחור, שהשכל חזר אליו, מיד המציא סיפור תירוץ, ולהפתעת כולם התחיל לדבר:

"כשהייתי עוד ילד קטן אויבים התנפלו על
הארץ שלנו. כל תושבי הממלכה יצאו
להגנה, גברים ונשים כאחד. האמיץ
שביניהם היה צעיר אחד והוא הוביל את
כולם לניצחון על האויבים. וכשנגמר הקרב
התברר שהצעיר הזה לא גבר אלא נערה
לבושה בבגדי גבר. והנה אני שתקתי כי
חשבתי כבר יומיים – האם אפשר לחשב את
הנערה כגיבור השווה לכל גבר גיבור
אמיץ?"

אכן שאלה מסובכת! הבאי שמח מאוד
כששמע על איזה בעיה חשובה וקשה חושב
בחטן העתידי שלו. מיד קיימו את טקס
החתונה במסיבה מפוארת ואחר כך הצעיר
לקח את אשתו החדשה וחזר לביתו.
תוך זמן קצר נפגשו שוב עושר, מזל ושכל.
הם החליטו שהחשוב ביותר לבן אדם הוא
השכל! כי אם אין לאדם שכל, עושר ומזל לא
יועילו הרבה .